

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

**Directie Europese en
Internationale Zaken**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk

DEIZ / 27022138

Bijlage(n)

6

Datum 24 april 2023
Betreft Aanbieding Nationaal Hervormingsprogramma 2023 en overheveling
middelen Brexit Adjustment Reserve

Geachte Voorzitter,

Hierbij bied ik u, mede namens de minister van Financiën en de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, het Nationaal Hervormingsprogramma (NHP) 2023 aan. Tevens informeer ik u aanvullend over de overheveling van middelen uit de *Brexit Adjustment Reserve* (BAR) naar *REPowerEU* onder de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF).

In het NHP rapporteert het kabinet over de voortgang en implementatie van voorgenomen hervormingen en investeringen, in reactie op het landenrapport en de landspecifieke aanbevelingen van het voorgaande jaar in het kader van het Europees Semester. Het Europees Semester is de jaarlijkse coördinatiecyclus van economisch-, begrotings- en werkgelegenheidsbeleid in de Europese Unie. Het laatste Nederlandse NHP stamt uit 2020, omdat de Semestercyclus tijdelijk was aangepast door de COVID-19-pandemie en de komst van de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF). In het NHP inclusief aanhangende bijlagen wordt ook gerapporteerd over de voortgang van het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan (HVP)¹, de *Sustainable Development Goals*, de inzet van Europese fondsen en de Europese Pijler van Sociale Rechten.

Net als in voorgaande jaren is de sociale partners de gelegenheid geboden te reageren op het NHP. Deze reactie vindt u bijgevoegd. Het kabinet hecht aan de betrokkenheid van belanghebbenden en medeoverheden in de totstandkoming en uitvoering van beleid, waaronder het HVP. Waar het NHP rapporteert over het kabinetsbeleid, lichten de sociale partners in een eigen reactie hun bijdrage aan de Europese doelstellingen toe.

Daarnaast informeer ik u middels deze brief, in opvolging op de Kamerbrief van 14 maart jl.², aanvullend over de overheveling van middelen uit de BAR naar *REPowerEU*.

---

¹ Kamerstuk II 21501-07, nr. 1827

² Kamerstuk II 35393-50

Zoals eerder aangekondigd is op initiatief van de Raad van de Europese Unie tijdens de onderhandelingen over *REPowerEU* de mogelijkheid opgenomen in de aangepaste HVF-verordening om BAR-middelen over te hevelen naar de HVF, teneinde deze middelen zo inzetbaar te maken voor de *REPowerEU*-hoofdstukken in de nationale herstelplannen. Omdat de managementautoriteit geen mogelijkheid zag om de via de BAR aan Nederland gealloceerde middelen onder de BAR volledig aan te wenden, heeft Nederland, net als tweederde van de andere EU-lidstaten, aangegeven gebruik te willen maken van deze mogelijkheid tot overhevelen.

De managementautoriteit voor de BAR heeft vervolgens – met instemming van de minister van Financiën – op 28 februari jl. de Europese Commissie formeel geïnformeerd over haar intentie € 280 miljoen van de middelen die via de BAR aan Nederland zijn gealloceerd, beschikbaar te stellen voor het reeds bestaande *REPowerEU*-hoofdstuk van het Nederlandse HVP. Hiermee komt het totale voor Nederland beschikbare bedrag onder *REPowerEU* uit op €735 miljoen.

De overdracht naar het *REPowerEU*-hoofdstuk van het Nederlandse HVP geeft geen garantie dat de volledige € 280 miljoen kan worden aangewend. De uitbetaling van HVP-middelen is immers voorwaardelijk aan een positieve beoordeling van het Nederlandse *REPowerEU*-hoofdstuk door de Europese Commissie en daaropvolgende goedkeuring door de Raad van de Europese Unie; vervolgens zijn een succesvolle implementatie van en verantwoording over de maatregelen in het hoofdstuk vereisten voor uitbetaling. Het kabinet zet zich hiervoor in. Deze allocatie van middelen biedt aanzienlijk meer perspectief dan pogen de gelden nog onder de BAR te besteden.

Het formeel notificeren van de Europese Commissie dat Nederland € 280 miljoen van de onder de BAR gealloceerde gelden als gevolg van onderuitputting over wil hevelen naar het HVF, zodat het ingezet kan worden onder het *REPowerEU*-hoofdstuk in het Nederlandse HVP, betekent dat deze gelden niet langer onder de BAR kunnen worden aangewend. Het *REPowerEU*-voorstel heeft als doel de afhankelijkheid van Russische fossiele brandstoffen van lidstaten versneld te beëindigen, en de energietransitie te versnellen. De naar de HVF overgehevelde BAR-middelen dienen te worden ingezet voor de vastgestelde onderliggende *REPowerEU*-doelstellingen.³

Om aanspraak op deze middelen te kunnen maken, dient het kabinet eerst een aangepast HVP, inclusief een aangevuld *REPowerEU*-hoofdstuk, in te dienen bij de Europese Commissie. Het kabinet streeft ernaar dit voor het zomerreces te doen.

In het Nederlandse *REPowerEU*-hoofdstuk worden zoveel als mogelijk de reeds in het HVP opgenomen maatregelen opgehoogd die, binnen de kaders van de HVF-verordening, een bijdrage leveren aan de afbouw van de afhankelijkheid van Russische fossiele energie en aan het versnellen van de energietransitie. Met inachtneming van de afspraken uit het coalitieakkoord over de invulling van het HVP, zal hierbij gekeken worden naar op te schalen onderdelen die al financieel gedekt zijn. De uitbetaling van de bovengenoemde *REPowerEU*-middelen zullen integraal meelopen met de reguliere HVP-betalverzoeken die het kabinet met de

---

³ [REPowerEU: affordable, secure and sustainable energy for Europe \(europa.eu\)](https://europa.eu)

Europese Commissie heeft afgesproken bij goedkeuring van het oorspronkelijke HVP.

**Directie Europese en
Internationale Zaken**

Ons kenmerk
DEIZ / 27022138

M.A.M. Adriaansens
Minister van Economische Zaken en Klimaat